

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
Lørenfare 1 C
0585 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6558-4

Dato
19. desember 2025

Søknad om unntak fra krav om verdsettelse til virkelig verdi i åpningsbalansen - Den nordiske investeringsbanken (NIB)

1. Bakgrunn

[Den nordiske investeringsbanken \(NIB\)](#) er en traktatbasert internasjonal finansinstitusjon etablert i 1975. De baltiske landene ble medlemmer fra 2005. Norges eierandel er 21,5 %. Kapitalen består av innbetalt kapital (paid-in capital) og innkallelig kapital (callable capital), samt øvrige egenkapitalelementer. Andelene er ikke omsettelige, og eventuelle endringer krever traktatvedtak. Banken fører IFRS-regnskap og har AAA/Aaa-rating.

Finansdepartementet (FIN) skal utarbeide åpningsbalanse per 01.01.2025 i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS). Etter SRS 1 punkt 40 er hovedregelen at finansielle anleggsmidler skal verdsettes til virkelig verdi i åpningsbalansen. Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings (DFØ) veiledning åpner imidlertid for praktiske tilnærminger der virkelig verdi er vanskelig å fastsette eller lite relevant, særlig for eiendeler som ikke omsettes i et velfungerende marked.

Ved etablering av nye finansielle anleggsmidler fremover vil disse bli balanseført til historisk kost/anskaffelseskost, i tråd med SRS' generelle prinsipper. Kravet om «virkelig verdi» gjelder kun ved etablering av åpningsbalansen.

FIN søker med dette DFØ om unntak fra kravet om verdsettelse til virkelig verdi for NIB i åpningsbalansen, jf. at DFØ som regelverksforvalter behandler slike søknader på vegne av departementet.

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 40
www.fin.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 807

Avdeling

Saksbehandler
Hanne Jøtne Walsh
22 24 41 80

2. Problemstilling

Et hovedformål med virksomhetsregnskapet etter SRS er å måle kostnader ved drift, og ikke markedsverdier av statlige eierandeler. Verdsettelse av eierandelen i NIB til «virkelig verdi» gir ingen styringsverdi for FIN, men vil skape resultatvolatilitet og kompleksitet uten relevans for departementets oppgaver.

NIB er en traktatbasert internasjonal finansinstitusjon med ikke-omsettelige andeler. Det finnes derfor ingen markedspris som kan gi en objektiv måling av «virkelig verdi». Bruk av bokført egenkapital fra NIBs IFRS-regnskap som målegrunnlag anses som uegnet, da det inkluderer elementer som «callable capital» og spesifikke reserver, og vil medføre behov for årlige re-målinger av egenkapitalen, som også vil påvirkes av svingninger i valutakursen.

FINs rolle i NIB er å forvalte eierandelen på vegne av den norske stat. Utbytte fra banken budsjetteres over kapittel 5692 *Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank*, post 85 *Utbytte*, og tilfaller staten, ikke FINs drift.

Informasjon om NIBs kapitalstruktur, inkludert paid-in og callable capital, samt Norges eierandel, vil bli gitt i noteopplysninger til åpningsbalansen og årsregnskapet. Dette gir brukeren tilstrekkelig innsikt, uten at det medfører justering av balanseført verdi i SRS-regnskapet til FIN.

3. Foreslått løsning

FIN ønsker å verdsette innskuddskapitalen i NIB til historisk kost i åpningsbalansen, basert på historisk kost slik den fremkommer av kapitalregnskapet ([Meld. St. 3 Statsrekneskapen 2024](#)). Beløpet er 476 832 350 kroner, bokført på konto 1310 Kapitalinnskudd i virksomhetsregnskapet og konto 62901601 i kapitalregnskapets kontogruppe 6290 «Innskudd i utenlandske banker».

Dette målegrunnlaget er dokumenterbart og sporbart til bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet, konsistent med statens etablerte prinsipp om historisk kost for tilsvarende finansielle eierandeler (90-poster), og i tråd med DFØs veiledning om praktiske tilnærminger der virkelig verdi er vanskelig å fastsette.

4. Vurdering av nedskrivningsplikt

FIN har vurdert historisk kost opp mot bokført egenkapital i NIBs årsregnskap 2024 jf. [note 18](#). Bokført egenkapital er betydelig høyere enn historisk kost, og det foreligger ingen indikasjon på verdifall. Nedskrivning er derfor ikke aktuelt.

NIBs egenkapital består av innbetalt kapital (paid-in; EUR 182 mill., som tilsvarer om lag 2,1 mrd. kroner), innkallelig kapital (callable; EUR 1 618 mill., som tilsvarer om lag 19,1 mrd. kroner, ikke innbetalt, juridisk garanti-forpliktelse), og ulike egenkapitalelementer, herunder lovpålagt reserve og generelle risikofond, samt opptjent egenkapital. Norges andel av samlet egenkapital er betydelig høyere enn historisk kost iht. kapitalregnskapet, men andel av samlet egenkapital i NIB anses ikke egnet som målegrunnlag i FINs årsregnskap. Egenkapitalen inkluderer elementer som ikke gir disposisjonsrett for FIN og vil medføre behov for årlige oppdateringer for valutakurs og resultatutvikling, herunder IFRS-baserte svingninger.

5. Begrunnelse for unntak

FIN ønsker å ivareta sporbarhet fra departementets åpningsbalanse til statens historiske kostpris av NIB-andelen, og å unngå resultatvolatilitet som ikke gir relevant styringsinformasjon for måling av departementets kostnader i oppfølgingen av NIB. En verdsettelse i åpningsbalansen til «virkelig verdi» basert på egenkapitalvurdering per 31.12.2024 vil kreve årlige oppdateringer med valutakurs- og IFRS-baserte svingninger, og gi et regnskap som ikke reflekterer FINs rolle som forvalter på vegne av staten.

Ved å bruke historisk kost fra kapitalregnskapet oppnås et faglig forsvarlig målegrunnlag som er dokumenterbart, stabilt og oppfattes å være innenfor SRS' formål om kostnadsmåling i departementets virksomhetsregnskap.

Utfyllende informasjon om NIBs kapitalstruktur, inkludert paid-in og callable capital (garantiforpliktelser), samt Norges eierandel og bankens eiersammensetning, vil bli gitt i noteopplysninger til åpningsbalansen og årsregnskapet. Dette ivaretar brukerens innsiktsmulighet uten at balanseført verdi i årsregnskapet påvirkes.

I tillegg vektlegges at NIB-andelen ikke er omsettelig og er regulert av mellomstatlige traktatbestemmelser. Dette understøtter at en «virkelig verdi»-måling ikke er direkte relevant for departementets løpende oppfølging og styring av NIB og ikke vil ha praktisk nytte for departementets regnskap.

6. Søknad

Finansdepartementet søker med dette om unntak fra kravet om verdsettelse til virkelig verdi for Norges eierandel i Den nordiske investeringsbanken (NIB) i åpningsbalansen per 01.01.2025, og ber om godkjenning til å benytte kapitalregnskapets dokumenterbare historiske kost (476 832 350 kroner) som målegrunnlag.

Med hilsen

Paal Gjennestad (e.f.)
avdelingsdirektør

Hanne Jøtne Walsh
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer